

MEHANIZAM ZA PRITUŽBE

SG/E/2025/08

KORIDOR VC MEDAKOVO - POPRIKUŠE (BOSNA I HERCEGOVINA)

IZVJEŠTAJ O POČETNOJ PROCJENI

3. NOVEMBAR 2025.

SG/E/2025/08

KORIDOR Vc MEDAKOVO - POPRIKUŠE **(BOSNA I HERCEGOVINA)** **IZVJEŠTAJ O POČETNOJ PROCJENI**

Pritužba povjerljiva: Ne

Eksterna distribucija

Podnosioci pritužbe
Nosilac projekta

Interna distribucija

Glavni inspektor
Relevantne službe EIB-a

Odricanje od odgovornosti

Ovaj izvještaj zasniva se na informacijama koje su bile dostupne Odjelu za mehanizam za pritužbe Grupe EIB-a do 26. septembra 2025. godine.

U slučaju neslaganja između jezičkih verzija, mjerodavna je verzija na engleskom jeziku.

Mehanizam za pritužbe Grupe EIB-a

Mehanizam za pritužbe Grupe EIB-a (Mehanizam za pritužbe) predstavlja instrument za rješavanje sporova u slučajevima kada bilo koji pripadnik javnosti smatra da je Evropska investiciona banka (EIB) možda postupila pogrešno, odnosno da je počinila nepravilnost u postupanju (). Mehanizam za pritužbe nije pravni mehanizam izvršenja i neće zamijeniti odluke nadležnih pravosudnih organa.

Nepravilnost u postupanju podrazumijeva loše postupanje ili izostanak postupanja. Nastaje kada EIB ne postupi u skladu sa nekim pravilom ili načelom koje je za njega obavezujuće, uključujući vlastite politike, standarde i procedure. Pojam nepravilnosti u postupanju uključuje nepoštivanje ljudskih prava, primjenjivog zakonodavstva ili načela dobrog upravljanja od strane EIB-a. Nepravilnost u postupanju se može odnositi na odluke, radnje ili propuste Grupe EIB-a te može uključivati i okolišni ili društveni uticaj projekata i operacija EIB-a.

Jedan od glavnih ciljeva Mehanizma za pritužbe jeste osiguranje prava na saslušanje i prava na podnošenje pritužbe. Mandat Mehanizma za pritužbe obuhvata rješavanje problema koje podnosioci pritužbi iznose, u saradnji s relevantnim internim i vanjskim dionicima. Kada god je to moguće, Mehanizam za pritužbe također aktivno promoviše i podržava lokalne napore na rješavanju sporova (na primjer, putem mehanizama za pritužbe na nivou projekta). Za više informacija o Mehanizmu za pritužbe posjetite: <https://www.eib.org/en/about/accountability/complaints/index.htm>.

Izvještaj o početnoj procjeni

Početna procjena načelno ima za cilj da ¹:

- razjasni zabrinutosti koje su iznijeli podnosioci pritužbi i omogući bolje razumijevanje njihovog stava, kao i gledišta drugih dionika (kao što su nosilac projekta ili državnih organa vlasti), kada je to primjenjivo;
- procijeni da li i na koji način dionici (kao što su podnosioci pritužbi, nosilac projekta i relevantni projektni tim Grupe EIB-a) mogu tragati za rješavanjem pitanja iznesenih od strane podnosilaca pritužbi;
- utvrdi da li je potrebno i/ili moguće daljnje djelovanje Mehanizma za pritužbe (istraga, provjera usklađenosti ili zajedničko rješavanje spora između strana) kako bi se adresirali navodi ili riješila pitanja koja su iznijeli podnosioci pritužbi.

¹ Kao što je navedeno u tačkama §§ 2.2.1 do 2.2.7 Procedure Mehanizma za pritužbe Grupe EIB-a, dostupnim na: [EIB Group Complaints Mechanism Procedures dated November 2018](#).

SADRŽAJ

Izvršni sažetak	1
1 Projekat	1
2 Pritužba	1
3 Regulatorni okvir.....	2
4 Početna procjena.....	2
5 Naredni koraci	3

IZVRŠNI SAŽETAK

Ovaj izvještaj odnosi se na pritužbu u vezi sa projektom Koridor Vc Medakovo–Poprikuše u Bosni i Hercegovini. Pritužbu je podnio vlasnik kuće koja se nalazi u blizini gradilišta projekta. Podnosilac pritužbe i JP Autoceste FBiH (JPAC) su se saglasili da učestvuju u procesu zajedničkog rješavanja spora, uz facilitaciju Mehanizma za pritužbe, kako bi se riješila pitanja iz pritužbe. Shodno tome, Mehanizam za pritužbe predlaže da se pokrene proces zajedničkog rješavanja spora.

1 PROJEKAT

- 1.1 Dana 9. septembra 2020. godine, Upravno vijeće EIB-a odobrilo je finansiranje projekta Koridor Vc Medakovo–Poprikuše (u daljem tekstu: **projekat**) u Bosni i Hercegovini (BiH) u iznosu do 340 miliona eura². Bosna i Hercegovina je potpisala Ugovor o finansiranju 28. decembra 2020. godine. Projekt realizuje preduzeće u državnom vlasništvu za izgradnju autoputeva, Javno preduzeće Autoceste FBiH d.o.o. (**JPAC**).
- 1.2 Projekat podrazumijeva izgradnju nove dionice autoputa dužine 35 km na Koridoru Vc u sjevernom dijelu Bosne i Hercegovine, koja se proteže od Medakova do Poprikuša preko Ozimica. Ova dionica će biti dio Panevropskog koridora Vc, koji povezuje Mađarsku i istočnu Hrvatsku sa Bosnom i Hercegovinom i Jadranskim morem.

2 PRITUŽBA

- 2.1 Mehanizam za pritužbe je 18. aprila 2025. godine primio pritužbu od pravnog savjetnika u ime osobe koja posjeduje kuću u blizini gradilišta autoputa (**podnosilac pritužbe**). Podnosilac pritužbe izražava zabrinutost zbog uticaja projekta na njegovu imovinu.
- 2.2 Podnosilac pritužbe navodi da je prije nekoliko godina izgradio kuću pored bratove u općini Žepče. Podnosilac pritužbe je nekoliko godina živio u Njemačkoj, a kuću je izgradio kako bi tu živio u BiH nakon odlaska u penziju. Podnosilac pritužbe je 2022. dobio obavijest da će biti izvršena djelomična eksproprijacija njegove imovine zbog izgradnje autoputa. Na osnovu toga, podnio je zahtjev za punu eksproprijaciju. Međutim, naknadno je obaviješten da je pojas eksproprijacije promijenjen i da se uopšte neće vršiti eksproprijacija njegovog zemljišta koje je ostalo izvan pojasa eksproprijacije.
- 2.3 Podnositelj pritužbe, čija se kuća nalazi u „zaštitnom pojasu“³ uz autocestu, zabrinut je da će blizina autoputa značajno umanjiti vrijednost njegove imovine. Nadalje, kako je izgradnja odmicala, rasla ja njegova zabrinutost zbog uticaja koji će vibracije teške mehanizacije imati na kuću. Podnosilac pritužbe je u tom trenutku zahtijevao da izvođač preduzme zaštitne mjere, ali, prema njegovim navodima, nikakve mjere nisu preduzete. Podnosilac pritužbe navodi da je nekoliko dana nakon početka građevinskih radova njegova kuća pretrpila značajnu štetu.

² Više informacija o projektu je dostupno na: [CORRIDOR VC MEDAKOVO - POPRIKUSE](#).

³ Član 58. Zakona o cestama FBiH glasi: „*Zaštitni pojas uz javne ceste (zaštitni cestovni pojas) je pojas na kojem važi poseban režim gradnje i uspostavlja se radi zaštite javne ceste i sigurnosti prometa na njoj od štetnih uticaja i različitih aktivnosti u prostoru pored javne ceste*“ ([Microsoft Word - Zakon o cestama FBiH 2010.doc](#))

3 REGULATORNI OKVIR

- 3.1 Rad Mehanizma za pritužbe reguliran je Politikom⁴ i Procedurama⁵ Mehanizma za pritužbe Grupe EIB-a. Za dopuštene pritužbe koje se odnose na okolišne i društvene uticaje projekata koje finansira EIB, politika i procedure zahtijevaju da Mehanizam za pritužbe provede početnu procjenu pritužbe. Glavni ciljevi početne procjene su razjasniti zabrinutosti koje su iznijeli podnosioci pritužbi i utvrditi da li je potrebno i/ili moguće dodatno djelovanje Mehanizma za pritužbe kako bi se adresirali navodi ili riješila pitanja iznesena od strane podnosioca pritužbi.⁶ Dodatne aktivnosti mogu uključivati provjeru usklađenosti ili proces zajedničkog rješavanja spora. Mehanizam za pritužbe treba identifikovati relevantne dionike koje će učestvovati u potencijalnom procesu zajedničkog rješavanja spora i razumjeti njihove stavove i spremnost za rješavanje pitanja.⁷ Ovaj izvještaj sadrži rezultate početne procjene koju je proveo Mehanizam za pritužbe.
- 3.2 Regulatorni okvir koji se primjenjuje na projekat uključuje politike, procedure i standarde EIB-a koji su relevantni za projekte, a posebno Okolišni i društveni standard 1 „Procjena i upravljanje okolišnim i društvenim uticajima i rizicima“, Okolišni i društveni standard 6 „Nevoljno preseljenje“, Okolišni i društveni standard 9 „Zdravlje, zaštita i sigurnost na radu i u javnosti“ i Okolišni i društveni standard 10 „Angažman sa dionicima“⁸, kao i relevantno nacionalno zakonodavstvo.

4 POČETNA PROCJENA

- 4.1 Tokom početne procjene, Mehanizam za pritužbe je: (i) održao početni sastanak sa relevantnim službama EIB-a 12. juna 2025. godine, (ii) pregledao dokumentaciju i (iii) održao odvojene online i sastanke uživo s predstavnicima JPAC-a, podnosiocem pritužbe i njegovim savjetnikom, kao i zajednički sastanak uživo.⁹
- 4.2 Podnosilac pritužbe je pojasnio da je 2023. godine angažovao vještaka akreditovanog od strane Ministarstva pravde BiH kako bi procijenio uticaj koji je izgradnja imala na kuću. Vještak je u svom izvještaju naveo da je uočio pukotine unutar i izvan kuće, što je izazvalo *“zabrinutost u pogledu mogućeg gubitka vertikalne stabilnosti konstrukcije u cjelini”* te zaključio da je *“statička stabilnost zgrade dovedena u pitanje kao posljedica izvođenja radova na autoputu Vc”*. Shodno tome, podnosilac je naveo da se više ne osjeća sigurno koristiti kuću i da bi želio biti eksproprisan. Također je rekao da je odlučio odgoditi datum svog penzionisanja dok se situacija s kućom ne riješi. Podnosilac je dodatno naveo da se više puta obraćao JPAC-u kako bi ih upozorio na situaciju i zatražio rješenje, ali nije dobio nikakav odgovor. Izrazio je interes za učestvovanjem u procesu zajedničkog rješavanja spora s JPAC-om, uz facilitaciju Mehanizma za pritužbe, kako bi se razgovaralo i pronašlo rješenje za pitanja iznesena u pritužbi.
- 4.3 Tokom početne procjene, JPAC je priznao da su određene komunikacije ostale bez odgovora i naveo da će poduzeti napore da poboljša svoj angažman sa dionicima. U vezi s kućom podnosioca pritužbe, JPAC je naveo da je prije početka radova izvršena tzv. procjena 0-stanja (inspekcija i dokumentovanje stanja objekta). Također su objasnili da je izvođač radova – kompanija koju je JPAC angažovao za izvođenje fizičkih radova na toj dionici – odgovorna za

⁴ Dostupno na: [EIB Group Complaints Mechanism Policy](#).

⁵ Dostupno na: [EIB Group Complaints Mechanism Procedures](#).

⁶ Za više informacija o cilju početne procjene, vidi stranicu iii.

⁷ § 2.2.5 procedura.

⁸ *Environmental and Social Standards (2018)* (verzija iz 2018. godine primjenjuje se u ovom slučaju, s obzirom na to da je ugovor o finansiranju potpisan prije objave važeće verzije Standarda iz 2022. godine).

⁹ § 2.2.2 Procedura.

sanaciju bilo kakve štete uzrokovane izgradnjom. JPAC je izrazio interes za učestvovanjem u procesu zajedničkog rješavanja spora kako bi se diskutovala i riješila pitanja iz pritužbe.

5 NAREDNI KORACI

- 5.1 Nakon provedene početne procjene, Mehanizam za pritužbe predlaže nastavak procesa zajedničkog rješavanja spora, uzimajući u obzir spremnost podnosioca pritužbe i JPAC-a da se uključe u dijalog kako bi se riješila iznesena pitanja. Proces zajedničkog rješavanja spora usmjeren je ka budućnosti i ima za cilj postizanje uzajamno prihvatljivih i održivih rješenja. Mehanizam za pritužbe će koordinirati pripremu i provođenje ovog procesa zajedno sa stranama.¹⁰

Mehanizam za pritužbe Grupe EIB-a

¹⁰ U skladu s politikom, u slučaju kada Mehanizam za pritužbe facilitira proces zajedničkog rješavanja spora, rokovi za obradu pritužbe mogu biti produženi u dogovoru s podnosiocem pritužbe, kako bi se omogućilo sveobuhvatno uključivanje strana i upravljanje legitimnim očekivanjima (vidi § 4.4.4)